

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 18.

Trefschdeenä, 3. (15.) Mai.

1872.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Luttringeh, pr. Frauenburg, Kurland.
Erfpeditjia Besthorn L. (Meyer) grammatu bohde Jelgawä.

Rohditajs: Wisjaunafahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Par skunstigu frowu audinafchana. Par dabbas plautfchana. Swarrihgs briedis. Mefchä. Wabdu mibklas usinneschana. Preeksch Sallaspiils mehmkuru skoblas zc. Mibldas. Labbibas un pretfchu tirgus. Sluddinafchanaas.

Wisjaunafahs sinnaas.

Berline. Ziests Bismarcks no Wabzu keisara us ilgaku laiku atluhdsees no wisseem waldischanaas darbeem, ka fawä dfinstmuishä Warzin, ka arri wesselibas awotds fawu pohstiu wesselibu warretu nemt grunfigi isahrsteht. Nau brihnume ka 5 gaddu grubts darbs un ruhpes wihram fehruischees pee wesselibas. Lai Deews dohd winnam pilnigi atkal atspirigt!

Jelgawa. Schi gadda Kurjemmes muishneeku landage nospredust Sallaspiils Latweeschu kurlmehmu skoblai us 3 gaddem imaffaht pa 300 rubl. pa gaddu. Deews tas Rungs lai fwehti scheligus dewejus, kas atkal no jauna leezibu dewuschi, ka Latwju garriga un laiziga labllahschana teem teescham ruhpe pee firds. Lai apdahwinatee atfihit to labbu firdi un lai ne-afsmirft tahdu dahwanu ar pateizibu faremt.

— Seitdeenä 28. April pulksten 10. no rihta nomiera Jelgawas kreisdakteris Dr. Villaret, noscheklohts netik no fawas jaunas atraiknes un 3 sibteem behrmineem, bet arri no wiffa ta leela flimneeku pulka, kuru mihlestibu winsch zaur uf-tizzibu un mibligu ruhpeschanohs stanaja novelniht. Til 34 gaddus bija wezs un 5 gaddus lauliba dshwojis. Dr. Villarets jau zetturtais dakteris, to Deews 4 nedelu laikä mums Jelgawneekem panehmis, pr. Dr. Tilingu, Friedrichu, Megu un Villaretu. Lai Deews dohd scheem gohda wihreem bagatigi tur to mihlestibu plank, to te sehjuschi.

R. S—z.

Pehterburga. Kr. Peht. aw. rakita, ka lihds ar Walujewa ezekschanu par domehnu ministeri essoht nodohmä nemts wiffu scho ministeriju dauds mas zittadi pahrgrohsht, ta ka tai taptu peedalliras daschas darrischanaas, kas lihds schim tappa isdarritas no finansministerijas.

Witebska 20. April zaur breefmigu ugguns grehlu peemele-ta, wairahl ka 200 nammi irr pelnds pahrweshriti un leels pulks familiju bes wappahnes un pahrtifschanaas. Ugguns bijis tik leels, ka ar wiffahm 3 ugguns sprizzehm nelo nehpohjuschi lihdscht un ugguns tik apstahjis, kad ne-atlizzis wairs neweens nams tuwuma.

Karkomas pilsehta lauschu pulks nehmees daschus nedarbus darricht un turklast pretteribu pret polizeju rahdiht, ta ka saldati bij jafanz klapt, kas pahrgawneekus pee meera raidija. Zer nosubrits turp generaladjutants Mesenzew, kas lectu nems zeta imekleschana.

Wabzu waldba darrija pahwestam sinnamu, ka irr nodohmajusi par Wabzjemmes weeteeku suhritt pee winna kardinali fieshtu Hohenlohe. No Rohmas amahza ta atbilda, ka pahweste newarroht wis fawam kardinalam atwehleht scho amatu preeksch

Wabzjemmes usnemt. Ka nu Bismarcks scho atbilda usnemts, wehl nau sinnamts, tik jau nu ilgakam laikam schi weeta pee pahwesta paliks tulscha un winsch pats to wairahl dabuhs manniht, ka Wabzjemme.

— Keisars Wilhelms taifahs atkal arri schogad braukt us Gmses awoteem. Dfird, ka arri Napoleons gribboht us Wihshahdi eet. Ta tad abbi buhtu tuwuma.

No Spanija 7. Mai sinna atfrehjust, ka waldbineeki pawiffam sakahwuschi Karlstu prettineekus, ta ka scheem bijis jamuhl par rohbeschu Franzija eekschä. Waj arri pats prinzis Karlos, ka dfird, faguhstihis, jagaida skaidrekas sinnaas. No Franzijas irr peepreffihis, lai nedohd nelahdu palihdsibu scheem dunnineekem.

Rohmä 27. April nakti dauds fwehtahs bildes, kas us celu stuhreem bij redsamas, irr atrastas saplohsitas. Tee wainigee nau wehl peekerti; daschi dohma, kad tik schis nedarbs nebuschicht no tahdeem padarrichts, kas ar to dohma pahwestam labbi isfalpoht, jo nu warehs jo wairahl drehkt us jaunw Italijas waldbibu, sem kuras tahdas lectas warroht notikt. S.

Daschadas sinnaas.

No eekschemmehm.

Latw. awises nahkofchds nummurds lassitajeem nef-fihis garraku rakita par Keisara Pehtera ta leela muishchu un waldischanaas laiku. Bateesfigä nostahstijumä un jaukä walloda taps wifs winnu laiku strehks atklasts un kas to usmannigi no eefahluma lihds gallam lassihis, dabuhs daschu to peemahzitees un zerram, ka tas arri lassitajeem buhs pa prahtam, kad tahda rakita labbad pastarpam zittus garrakus stahstus atlizzinafim us preekschu. Latw. awises gribb zaur to arri no fawas puffes pasneegt feediniu par pagohdinafchana Pehteram I., kam schogadd wiffa Kreemu walsts fwehtihis 200 gaddu fwehtkus.

Rihgä paschä leeldeenas festdeenä, 15. April waffara pulksten 6 us ohtra Weischu dambja nodegguschas Mitschel-Armitsteada leelabs sahgu sudmallas. Ugguns grehts bijis gan tas leelakais, kahds beidsamajds gaddos peere-dsehts, un darrijis flahdi no kahda pusmilionu rubl.

(Maj. W.)

No Kuldigas. To 18. April mehse Kuldigas Latweeschu noswinnejahm fawu pirmo „Latw. weefbas wafkarn“ raktuscha sablé. Arri daschi muishneeki us scho gohda doenu bij atnahkuschi. Saseeschana fahlabs pulkst. 5. pehz pusdeenas. Preeks bij redseht, zil gohdigi muishchi weddahs un atkal bij japreezajahs, kahda weenprahstiba wiffas lauschu kahrtas schowaffar fadraudseja; muish-

neek, kà semneek weens ar ohtru latwifski patreejahs. Ap pudnakti tiffa laime wehlata it pirwal' Reifaram un tad zitteem us weefibu atnahlfufcheem augfteem un teizameem, kurru wahrdus peefauzoht jaunekli lihdi fawu „Sweiks“ dseedaja. Ur musika pawaddifchannu dseedaja: „Puht wehjin, dfeenn laiwian, Nidsenn manni Kurfemmè u. t. p. (Nohtes bij falizzis Snehpeles ftohlmeisters G. Wiegner l.) Tad fahlahs danzofchana, kas til pulksten 5. no rihta beidsahs. Zkates dewahs us mahjahm ar preezigu waigu par tà jauki aismadditu wakkaru.

Birseneeku Krischjahns.

No Skohdas puffes, Kurfemmè, 20. April. Retti kahdu gaddu til jauka, jalka un pee 18 grahdehm filta leeldeen a redseta kà schogadd. Salka sahliite applahj jau pfawas un gannibas, kohleem jalkas lappinas jau un lohpmi gannòs laisti jau salka maurinina preezajahs un lehka. Pehr'n nebija par waffar' swehtkeem tahdas jalkas lappinas behrseeem, kà schogadd par leeldeenahs swehtkeem. — Nw. muifchungs teizahs rudsu leelumu pirmo leeldeenahs swehtku deenà, 16. April, mehrojis un atraddis, ka daschi rudsi jau to brihdi, kas gan eewehrojams — kà retta tai lailk redseta leeta, — 10 zellaa garri. — Dauds weetàs rudsi kohfchi un kupli aug. — Sirni, ausas, lehtfchi, kartupeli, ir meefchi zittàs weetàs no faufas waffaras baididamees, jau preefch leeldeenahm apfehli.

No Leepajas raksta, ka newarroht deewegan pateikt teizamai polizejas waldibai, kas ar fawu uszhtibu gandrifs katrai jahdsibai waj zittam tumfibas darbam sinnoht pehdas peedsiht un to gaimà wilkt. Wehletum arri zitteem pilfehtheem tahdu pat laini. — Nefen eetuppinafufchi krahkina jaunu meisteri, kas bijis isgudrojis, par dauds lehti few malku preefch ugguns kurra eegahdatees. Gudrineek's fahzis pahrfahdihl pilf. schohgus un nammu apfittumus us fawu ugguns kurru, bet polizeja panehmufi aif krahgas un noweddusi zittur.

E. F. S.

No Nihgas mums tohp rakstih's par to latw. teateri, kas 16. April tappis israhdihts. Ta lugga, kas nahlfuf israhdifchana, bijust, kà agrahl sinnoja „Wiltiba un mihlestiba“ jeb „Swingulis un Swingulis nahf mahja“ no G. Bander. (Par wirsrafku fchai luggat sinnotaj's buhtu wehlejees mihfaki zittu kahdu redseht un zerre ka G. Bander l. pats scho luggu likdams druckahf, warbuht atraddih's par derrigafi to zittadi nosaukt, waj nu „Trihs ap weenu“ jeb „Swingulis nabags aifgahjis, bagah's pahrnahjis“ jeb wehl kà labbaki.) Pirmahs nodakkas pirma bilde par kurfneeka Gulbehna „nelaimigo laulibu“, kà rakfittajam lizees nau deewegan ta pohsta pufsi rahdjufi, kad feewa til leeds pihpiti un schnabbili bruhleht. Bockbeina israhditaj's G. P. l. spehlejis fawu lohmu ihpafchi patihkami; tapat arri wiffas isdarrifchanas no Gulbehna un winna feewas Dahrtes bijufchas ittin isweizigas. Tahs paschas nodakkas ohtra un wehl wairahl trescha bilde Kahlis Swingulis — Usan l. spehlejis kohfi flaweni; wiswairahl tai weeta, kur no fawas Anninas atwaddahs un it kà ar wiffas dabbas wallodu un palihdsibu muifchigas mihlestibas apfohlifchannu isdabuhn. Luggas ohtra

dalka, kas notekah's 3 gaddus wehlahl, israhda, kà Kahlis Sw., kas kà nabaga ffrühweris aifgahjis, pahrnahl mahjas kà bagah's von Burde kungs. (Schehl ka par scho dfrühwes pahrwehrifchanohs nau nekas plafchaki peeminnehts.) Te nu kas brihdis, kur pahrnahje's fawà Birse'muifchas jaukà mescha fawas mihlas Anninas atgahdadamees behdihgs nofehshah's pee kahda kohla — un kur Annina — Spr. lds. nahf, tahla fluffa mescha neweenu dwehfeliti nepamannidama un fahl fawu gauifchi fstumju ilgofchana's dfeefmu pehz fawa Kahlia dseedahf — te tee swarrigeer teizeeni katra pantina, dseedatajas jautra, flaidra balfs, wiffa turrefchana's un iswefchana's, turkahl ta jauka musika pawaddifchana ar scho dilli is- un eefkannofchu dfeefmu aifgrahba un zillaja klaufitaju prahtus tai wakkara, kà retti zittà kahda. Wehledamees, ka fchi lugga tiftu drihs atkal reis israhdita, rakfittaj augftu laimi un weffelibu wehl G. Bander kungam, tad wiffceem lihdi spehletafeem, bet it ihpafchi Usan l. un Spr. lds.

No Nihgas. Kad nu, kà sinno irr nodohmah's tai- fihf dfeifzella lihniju no Tehrpattas lihdi Baltijas zellam, tad faprohtams ka lihdi ar scho gabbalu tad arri drihs drihs buhs gaidama wehl arri ta lihnija, kas lai eet no Nihgas us Tehrpattu, zaur Widsemmi zauri. Schahda lihnija, — kad nemas nerunna wehl no teem zitteem labbumeem, ko tee atneftu, — warretu arri pee tam leelu swehtibu neft zaur to, ka wiffa ta nowadda magafinas buhshana zittadi pahrgrohfithòs. To kad widdu zaur semmi eet dfeifzefch, pa kurru katra brihdi warr liktees peewestees kur un zil labbibas wajadfihgs, lam tad gan wehl wajadsetu list kahdam mantas gabbalam, kà labbibas magafinahm papuè gulleht. Nuffi israhda, ka uf Zggaunu semmes 127,833 remifiones dwehfelchm irr 563 magafinas. Pehz likkuma wiffas fchinnis magafinas wajadsetu kohpa buht gattawa labbibà lihdi 380 tuhft. puhri rudsu un 190 tuhft. puhru waffar. labbibas; un fchis flait's tad arri irr atrohdams. Bet zil tad nu no tam nahf isleetafchana? Nuffi atkal israhda, ka isleeneschana nahza tiffai lihdi 60 tuhft. p. rudsu un 24 tuhft. p. waff. labbibas, kas irr ne ta festa dalka. Wiffas tahs zittas 5 dalkas gulleja nogulditas un til pagasteem bij par nastu, jo bij jafarga pret apfklahdeschannu, jawahrmij un kas sinn zil ar rakftu wefchannahm gar scho mantibu jadarbojahs. Kad nu wehl kuru rudsu puhru rehkina uf 2¹/₂ rubl. un waffar. l. puhru uf 2 r., tad eefch fchih's flaidri dihka gullofchas labbibas gulleja wairahl ka 1 milions rublu bef kahdas auglu nefchanas. Kad nu Zggaunu semmei irr faws dfeifzefch un wehl til dauds ohftu, kur ar fuggem labbibu warr peewest, tiffas no eefch- kà ahfsemmehm, tad irr jau isdarrifchana nemts wiffas labbibas magafinas saudeht un tai weeta naudas kapitali tur-reht, kas pahf pahrim spehj wiffu truhkumu feht. Lai nu warretu tahdu krahjumu panahft, warrehs pee tahs naudas, ko par to labbibu dabuhs (kahdi 1¹/₂ milion. r.) tohs ilgadda auglus (kahdus 75 tuhft. r.) list klahf, famehr irr kapital's, kas spehj ihfti leelam truhkuma laikam atkarroht pretti, un tad wehlaki warrehs wiffas tahs in-treffes (100 tuhft. waj wairahl) isleetahf semmei par lab-

bu us daschadahm eerikteh. Widsemmè ta leeta stahw tàpat kà Tggannu semmè, tikkai kà tur warr rekhuant 3 reis tik daudj tahs diblâ gulloschas mantibas. Kad nu nahktu dselzelsch, warbuhnt no Wesenbergas zaur Lehrpattu us Nihgu, zaur Widsemmes widdu, tad saprohtams, ka arri sche leels labbums buhtu, kad warretu labbibas magasinu weeta nolikt to naudas kapitali no kurra angteem wiffai semmei spehtu dauds pee daschadahm derrigahm wajadstahm palihdseht. (N. 3.)

Pehterburga. Schinnis deenâs gaida no Amerikas daschus karra eerohschus, kas preefsch Kreewu armijas tur apstelleti. Buhfchoht kahdi 9 tuhkt. rewolweri preefsch jahjeem, labba teefa stinschu un kahdi 2 millioni patronu.

— Pehterburgâ 19. April nakti eeffsch tahm bohdihm, kas us admiralitet platscha preefsch leeldeenu laifu bij uszeltas, iszehlahs warreni leels ugguns grehls, kas aifgrahba wehl zittus nammus flohtumâ, stary teem Verga teatera nammu. Ugguns bij tik leels, ka nezil nedabuja isglahbt. Stary bohdihm bij arri wessela menascherija ar tihgereem, lahtscheem u. z. Saprohtams, ka laudis bij bailès, ka schee swehri nepaspruhl; bet par to jau bij gahdahts, ka neweens no teem newarreja wolkâ tikt, jo bij soldati nostahditi ar issteeptahm flintehm. Bet newaijadesja wis schaut, jo dabuja tohs wiffus isglahbt. Pats Klungs un Reifers arri bij us ugguns grehka weetu tuhda nobrauzis. Zaur polizejas firdigu puhlinu pohsta weeta pehz nezil stundahm bij notihrita, ar smilktihm isklaisita un buhweja atkal bohdis, tur laudis sawus eerasius swehtku laika preekus warr baidiht.

Smoleniskas gubernâ ap Zuschnewu notikluschi dauds fahdsiba un worras darbu. Polizejai isdeweess wesselu wirtni laupitaju rohkâ dabuhnt un stary teem irr atrasta jauna lohti skaisita meita, kas pee wisseem teem grehku darbeem, bosnizu islaupischanahm u. z. bijusi ta pirma usweddeja un isdarritaja.

No **Lambowas** „Kreewu aw.“ sinno, ka ubagu skaisit tur tik lohti effoht audsis, ka skaidri behdas effoht, no winnu usmahlschanahm atswabbinates. Staigajoht barreem pa pilsehta eelahm un ja garram gahjejs teem neko nedohd, tad nemmoht to isgabniht us pehdigo. Ja atkal kahdu dahwanu fneedsioht, tad ubagu pulkâ zeffotees tahds stribdinsch dallischanas pehz, ka arri tur tik nejaulums to redseht. Ihpaschi swehtâs deenâs dabunohnt schohs pulkus redseht. Darba deenâs schee lautini dsennohnt sawu darbu, sehdoht pa schenkeem, peedahwojotees lauzineesem par adwolateem, rakstioht suplikus un kâ zittadi warredami ko iskraht; nebihstotees arri pulkôs leelas jahdsibas darbus darriht. — Arri no Kijewas dsud tahdas paschas fuhdsibas.

Sewastopolè 11. April atbraukuschi ar domistuggi, kas sultanam peeder; 3 Amerikas kungi: generalis Schermans, presidenta Granta dehlis un Kurtnis, Amerikas weetneels Pehterburgâ.

Ka kapsehtas wehl dauds weetas lohti palaisitas un ne-apkophyas, par to redakzijai pahri rakstu peesuhiti ar to kuhgschanu, lai arri scho leetu lassitojeem preefschâ zeffoht un tohs us to pamuddingjoht, ka schis swehtas

weetinas, tur muhsu miblu peederrigu kaulti duse, taptu gohdam apkophyas un turretas. Weenâ draudse (negribbu ko wahrdi peesaukti) wehl neredsoht neweenus kappus, kam buhtu wallis waj schohas apkahrt; tas wezzais semmes wallis, ko weztehwi wiffâ sawâ gruhitâ tomehr taifju-schi, effoht sen nodribbis kâ ka tur lohpi eet eeffschâ un abrà; un jaunaka pa-audse gan tehwu mahjâs taggad jau-faku muhschu waddoht, bet nenemmotees ne tik dauds laika, schis weetinas, tur tehwi duse un tur reis arri paschi duffehs, apdohmohnt un kohpt. Ja tas kâ irr un tur tas kâ irr, tur fuhdsiba irr gan weeta. Un kad arri sinnam, ka irr gan liffumi, kas usdohd mahzitajeem par scho leetu kuhloht un nowaddu waldbahm gahdaht, ka patri kappi tohp kâ swehta weeta fargata uu apkophya, tomehr arri to sinnam, ka tahdas leetas tohp dauds jau-faki isdarritas, kad laudis paschi scho liffumu sawâs firdis rakstahs. Ar tahdu nodohmu tad scho leetu te peeminnam un tur wehl pee tam kuhtriba bijusi, tahm draudsehm leekam par preefschibmi zittas preefschâ, kas arri scho darbu tik mihli un jauki sen jau isdarra. Warretu dauds draudses pee wahda peesaukt, tur pahri gaddos bes kahdas ihpaschas dsibshanas, kâ tik tahs no sawâs kristigas firdis, irr pa 2, 3 kapsehtas ar alminu wakkeem apwilltas, ar pulskenti pusshotas u. t. j. pr. Zerresim ko paschu labbu arri no zittahm. Bet gribbam te arri wehl weenu masu leetu peeminneht, par ko weens brahliis fuhdsahs, daschus latweeschu kappus apmeklejoht tam skaidri azzis duhrusches tee nejauke, nerikfigi farakstitee, krusôs eegreeskee wireraksti. Tur nu gan darritu labbi, kad pee rakstu eegreeschanas krusôs newemtu wis kaut kahdu, kas pats tik ko rakstu mahjâs, bet gahdatu ka ta peeminna, ko aifgabjuscham leekam un kas stahwehs wehl dauds pehznahkamu azzis, irr zil spehjams jauka un bes wainahm isdarrita, kâ ka tur lai nerohdahs peedaufschanai weeta. S.

No ahsemmehm.

Wahzu keisara walsti pehz beidsamahs skaitischanas (1. Dez. 1871) dsihwo 41 milions dwehsele.

— Wahzsemmes awises wiffas nemmahs aprakstioht to gohda deenu, tur 1. Mai Strahsburgâ atkal Wahzu uniwersitete ezelta un eeswehtita. — Bismarks to isgabdajis, ka par Wahzsemmes weetneeku pee pahwesta Rohmâ irr tappis isredsehts firdis Hohenlohe, kas pats jau irr kattolu angls basnizas kungs (kardinalis). Zaur to nu irr israhdihts, ka Wahzu waldbiba it nemas negribb fates stary sewi un kattolu basnizu paschu pahrgreeft, bet tik ne-eezeest daschu kattolu preesteru darbus, kas irr pret waldbu. Un tur schis pats weetneeks, kaut gan irr kardinalis, buhs waldbibai firdihgs peestahws, jo ne buht ne-eezeeschoht Jesuitus. Medsehs, kâ pahwestis scho ruhkto saldumu fanems.

Berline. Schinnis deenâs kahds gaddijums israhdiha, zil zeeti Pruhschu teefas us tam stahw, ka wisseem weenada taifniba. Moltke generalis bij sawu testamenti taifniss un nonessa to us to peederrigo teesu, gribbedams rakstu tur noguldihnt. Pasneegdamis fazzija „tas irr no mannis, grafa Moltke.“ Teefas kungs to fanemdamis

jautaja: „Kas to apleezinabs, ka Zuh's effect tas grafs Moltke?“ Slawenais generalis, ko katri's behrnisch Bahzjemmē jau zaur bildehm pashst, dsirredams, ka likums peepraffa apleezinataja, gabja ohtrā teefas istabā un atwedda lahdu zittu augstu fungu, kas nu apleezinaja, ka pasneedsejs effoht Moltke grafs. Nu teefas kungs bij ar meeru.

Kolmaras aprinkē lahds firgs parahdijis, ka arri lohps proht fawam pahri darritajam atreebtees. Kahds melderis fawu firgu lohti bendejis; weenudeen tas gribb to aishugt, bet firgs nelaujabs, us reisi kriht melderim wirfū un ar sohbeem pee rohkas falampis welk us stalli; melderene peestreen palihgā, bet firgs to atgaina un til purrina fawu pahridarritaja fungu. Tapat arri zitti, kas wehl pulkā gabja dabuja pa kohdeenam waj spehreenam, lamehr beidsiht tatschu lohpu pahrwaldibā dabuja.

Italijas ugguns wehmeja kalns Wesuws nupat pagahjuschas deenās leelas breefmas un dauds pohsta atkal darrijis. Wissas Italeeschu awises nostahsta par teem daschadeem ugguns darbeem. Tahs wahroschahs un uggunigahs lahwa straumes, kas pa kalna wirszaurumeem nahja un semmē tezeja, irr wissus aplahrtejus pilsehtus un zee-mus ne til ween lohti isbedejeschas, bet arri leelu skahdi darrijuschas. Ugguns strauti irr weelabm no 16 pehdu dsikkuma bijuschē. Iypaschi stipri irr fapohsrihts Sebastiano pilsehts. Zil zilweku dsihwibas aishgahjuschas, to wehl taggad newarr skaidri issinnaht. Welni un ohgles wissu gaisu aptumfchodami irr lihds Salerno sweesti, tā ka turrenes pulwera magasinas wissu fawu krahjumu bahsa appasch uhdenš. Wissahm polizejahm peeteeloht par lahrtibu un palihdsibu gahdajohht. Arri pats lehninisch bijis turp nobrauzis. No 29. April sinno, ka nu kalns effoht dauds mas apmeerinajees, til wehl trihzoht wissas pakalnes un sibbeni laistotees pa wirfū, smilfchu lectus wehl lihstoht no tumfcha gaisa. Bet laudis, til ko tur fawu dsihwibu isglahbuschi, gaida til dauds mas meeru, ka warr eet atkal tur us pakalnehm dsihwoht un strahdaht, jo semme tur lohti augliga.

Englantei isdewees, kà jaunakahs sinnas skann, ar Ameriku sameerotees un nu til tapschoht wehl ihpasha derriba nolihlta, ka us preekschu lai nezekahs wairs tahdas strihdes.

Spanijas dumpis, kà nahjis tā arri buhs jau pahrgahjis. Pats jaunais kandidahts us lehnina weetu, Don Kahrli's, jau arri tā bij fawā manifestā teizis, ka karsch buhschoht driht beigts; winsch gan beigas zaur uswarreschānu bij gaidijis, bet dabuja mugguru greeft, yirms wehl bij azzis us waldibneekeem pazehlis. S.

Par skunstigu siwju audsinaschānu.

Lai lassitaji negaida pilnigu pamahzischānu par skunstigu siwju audsinaschānu; gribbeju til zaur schim rindahm ihsumā lassitaju dohmas arri us scho muhsu laiku jaunu gudribu greeft, lai fawu usmannibu arri schai der-rigai leetai dahwa.

Lihds schim, fur muhsu uhdeni wehl isdewa bagatu sweiju, us tam wehl ne-effam usmannigi tappuschē un eedohmajuschees, fawus tukfchohs eseris un uppes ar jaunu waislu us skunstigu wihsē apgahdaht un zaur to to arween leelaku palikdamu siwju dahrgumu nogreeft. Bet taggad, fur wissē uhdeni jau paleel tukfchi un tā jalkoht teel islahrsti, fur ne masaka switina wairs newarr isbehgt un neteel taupita un fur jau siwju truhkumu un dahrgumu stipri fahf manniht, buhtu laifs arri us scho dohmaht, kas zittās semmēs jau sen erweests un dabbas mahtei palihgā nahkt, kas no fawem behrneem tā aplamā wihsē teel aplaupita.

Kà jau peeminneju, zittās semmēs kà Franzijā un Bahzjemmē tas jau sen wairs nau nekas jauns, siwis us skunstigu wihsē audsinahht, prohti no augligeem siwju ikreem. Franzijā eelsch Hininges, Hollandē, Schweizē un Bahzjemmē irr daschas labbas weetas un eeriktes, fur tahda siwju audsinaschāna teel kohpta. Ta leelaka tahda eerikte irr Bahzjemmē, Minkene, kas no Dr. Graas jau 1853. gaddā irr zehlfuses.

Kad preekschlaikōs kahdā eserinā jeb uppitē gribbeja siwis audsinahht, tad tahs bij ja-eelaisch, bet taggad kad kahdu uhdeni gribb ar kreetnahm siwihm apgahdaht, tad til ja-apstelle waj nu Hiningē waj Minkene augligus siwju ikrus no kahdahm siwihm til gribb un tad ar teem darra pehz tahs pamahzischānas par skunstigu siwju audsinaschānu.

Skunstigai siwju kohpschānai irr diwejahds mehrkis: istukfshotohs uhdenus atkal ar siwihm pildiht un laudihm pahrtikku un wesseligu barribu gahdaht, un ohtrahrt siwju dahrgumu, prohti no labbahm siwihm, nogreeft. Bet preeksch teem daschadeem uhdeneem arr irr ihpachi siwju ikri janemm; stahwoschōs mukslainōs eserōs un dihkōs ar tumfcheem uhdeneem derrehs lahryji, karuhfas, lihni, brekschi un baltahs siwis, turpretti tekkoschōs uhdenōs geld sandahts, kibis, affaris, lihbaka, ahlands un z. Bet wiswairahf pee schahdas siwju kohpschānas jadarb-jahs ar laschu audsinaschānu, kas weena no tahm dahrgakahm siwihm. Laschu ikri arri tee stipratee preeksch isfuhstischānas, kas til ahtri ne-eet pohstā kà zittu siwju ikri, arri ne-effoht dahrgi, tukfchohts apperretu lascha ikru malfajohht Hiningē 1 rubl. 50 kop., no stuhres tilpat, no sandata 1 rubl. u. t. pr.; bet Minkene tee wehl lehtaki pehrkami un taggad fur wis ar damfluggeem un pa dselzefkeem til ahtri dabujams, ta apgahdaschāna newarr buht nelahda gruhsta leeta. Kà ar teem dabuteem ikreem pehzahf jadarra, par to katri's pamahzischānu lihds dabuhs, jeb arri zaur awisehm waj zaur ihpacheem roksteem no mumš. Pehzahf warretu fawu naudu ihfā laikā ar augtu augkeem atpakkaf dabuht; jo to gan warr zerrecht to aplamū siwju dahrgumu usluhfojohht, bes tam tee wehl buhtu turkloht labbu swehtigu eerikti eetaisjuschi, kas arri zitteem par labbu nahf.

To neweens neleegs, ka lai ilgi lai ihfi, ja ta nescheliga siwju isskautschāna tā us preekschu ees, kà lihds schim, — weenreis wajjadsehs dohmaht, kà few palihdsitees, ko

jau zittur taggad reds, fur tahdas skunstigās swju perrinaschamas weetas irr eetaistās un eet wairumā.

M. G—g.

Par dabbas plauffchanu.

Jaukais pawaffara laizinsch peesteidsees, wiffā dabba fahlt jauna dshwiba rastees un miblihgs siltums muhs faulkin fauz laukā, to preeku un lihgmibu baudiht, ar to laipnigais radditajs wiffu semmi no jauna apdahwinajis. — Lauki, ptawas un dahsi irr ar jauku salkumu atkal rohtati. Us lauleem, kas kā tuffnescha gabbali stahweja, taggad lassahs uszihtigi strahdneeki, kas moheri dsennahs tohs usstrahdabt un apfohpt. Lihgmis gans fahlt atkal sawus lohpinus us salkahm gannibahm waddiht un mundi tee lehka pa salku sahliti. Meitinas staiga pa jaukeem dahrseem, sawus azraudsians apmekleht. Jau-nekti tahs jaunelles nemannoht usmuddinajuschi, lai gaischaki un weeglaki, kā jau pawaffaram klahjahs, gehrbjahs un gresnojahs un pee sawahm zeppuritehm jau daschas pukkites — rohstes peesprausch. Tomehr tahs tikkai ar zilweku rohlahm darrinatas ne-atlihdina tohs preekus, to smeklahs pee melnahs pukka dohbites, apluhlojohht skaitstahs maggonites, smarshigahs nekites, kohziurohstes u. t. j. pr. — un tur pee pascheem wahrteem dabba it peeminamu pukkiti stahdijuse, laikam gribbedama draugu un draudseu firfnimahm peeglaustees ar sawu: Ne-aismirski-mannis (Bergismeinnicht). — Un ne ween schee augu jaukumi, bet arri pahrnahlfuscho putninu mihligas balstes muhs zilweku behrnus aizinabt aizina, laukā dohteas un ta radditaja wispschzibu un laipnibu mahzitees atsiht — un teescham:

Medseedatu putnini tik mibligi, faldi,
Neseedetu pukkites, rohstes arr' stalti,
Neredsetu faulites spohschuminu seltu —
Tad nestoigatu arrihsan ar prahtu zeltu.

Dihri launam waijadsetu tahdam pilsehtneekam waj lauzineekam buht, kas sawos pilsehta waj lauku apgabbalos nekahdus pawaffara preekus nespehtu baudiht, kas nespehtu sawas azzis un prahtu no semmes — fur jauki kohki un skaitstahs pukkites steepjahs un spiggulo — pazelt us augschu — fur putnini faules apspihdetos kohku sarros, sawas preeka dseefminas trallina.

Bet wis tas, — waj tas negribb mums wehl ihpaschas dohmas zelt?

Ko pawaffars mums lihdscht warr —
Uf pukka pilnu lauku,
Kad sawas tumschās krukts arr' —
Nekohpjam gaismu jauku?

Ko lihds mums faules spohschuminisch,
Ko debbet' siltums skaidrohts —
Kad muhsu ferschu leddutinsch,
Keis arri neteel kausehts?

Tapehz lai few' pa eelscheeni —
Arr' leekam seedeem mestees,
Tad pawaffars pa ahreeni
Mums arri pilnihgs raffees!

Pawaffara atdshwojahs wiffa dabba. Laimihgs tas zilweks, kas schahdu jaunu dabbas dshwi pareisi noproht, kas tai atwehrtā, leela dabbas grahmata sajehts lassibt un fapraht ko lassa. Tahs wezzu laiku tautos wispirms ar to lillahs peetiktees, ka tahs wiffadas dabbas leetas tik tahs nehma, zil winnu peegi prahti tahs spehja atgibt, bes ka winnas tahs te kaut kā tablaki isdibbinaja. Tapehz pee winnahm atrohdam tikkai tohs weenkahrtigakohs pirnamatus, kā meddischanu, sweijoschanu; wehlaki nahza lohpu un semmes kohpschana. Sawos wakkas brieschōs tomehr dauds ko dabba eewehroja un daschas gudribas sakrahja, kas pehznahameem atkal bij par leelu labbumu. — Wezzee Rihneefchi un Egipteeschi, kas jau agri ittin kahrtigas walstis dibbinaja, irr tee pirmee, pee kurreem dauds dailes leetas tikka atrastās, kas peerahdija, ka schihs tautas ar dabbas issinnaschanu stipri publeschahs. — Wezzee Greeki, ta wiffu mahzita un smalka wezzu laiku tauta, dshwoja jaukā semmes stuhri, kas teem wiffas dshwes waijadstibas baggatigi isdewa. Wanni bij tapehz masahl speesti, sawas mantas zaur strahdashanu un dibbinaschanu dabbas leetas saguht un tapehz gabja ar dabbas ispraschanu pee winneem gluschi felli. Tai weeta pee wezzeem Greekeem attihstijahs zitti garra darbi jo wairahl, kas israhdija kahdi dshkumi atwerrahs pascha zilweka krukts un ko wiffu tur gaischas azzis fareds un ko wiffu tur ta manniga rohka spehji gaismā wilkt. Greeki bij un irr palikkuschi tee pirmee meisteri wiffas skunstis. — Wezzee Rohmneeki kuhjoja wiffupirms ar sawu spehku un warru wiffu sawā pahrwaldibā tik nemt. Pee winneem ne-attihstijahs tas meerigais, mihligais prahts preeksch augstahm sinnatnibahm, preeksch zilweka firds smalkumeem. Tā tad redsam, ka schi tauta, kas sawā laikā gandrihi wiffas pasaules walstis aplarroja un pahrwaldija, tomehr ne-eespehja it nezil eelihst jaukā dabbas walsti; un wiffahm tautahm lilkumus dohdama, ta patte tomehr nezil nesinnaja no teem gaddu tuhstoschus pastahwedameem dabbas lilkumeem, kas lihds spreesch un walda pahrwisseem zilweztigeem un isnihzigeem lilkumeem. — Wehz leelas Rohmneeku walstis bohja eeschanas sazehlahs wiffā Giropā nemeerigi laiki. Wegalligi tautu barri atstahja sawu tehsemmi un jaunās dshwes weetas mekedami, tee wiffur, fur tik nonahza, karroja un pohstija. Nekahdas dailes wairs netikka kohptas un wiffa sinnatniba tā sakloht aisbehga no Giropas un paslehpahs ploschahs Arijas fluffās semmitēs. Tur ta nu tikka daudskahrtigi usturreta, kohpta un wairota, kamehr tad atkal wehlaki no turreenes krusa karra laikos un zaur Urabeeschu waldbibu pahrnestas atpakkat. Kristiga tizziba saweenoja Giropas tautas tahdā stipribā, ka tahs nu spehja nifnu barbaru un nepraschu usmahlschanahm turretees pretti; leela Wahzu keisara walstis pazehlahs us augschu un dahwinaja saweem pawalstneekem fargaschanu un drohschibu; eelschpus teem fluffeem klostheru muhreem, tais leelakos pilsehtos wiffadas sinnatnibas un dailes, kuptschoschanas un amatneezibas bij atkal sawu patwehrumu dabujuschas un ahtri usseedeja. Laudis dshwoja zits pee zitta beesaki kohpā, waijadstibas wairojahs un jau tadehl ween dauds usmanni-

gafi jaukâ dabba eesfattijsahs eesfchâ un luhloja aifweenu jo wairahl no winnas dšflahm un tablahm jankahm mantahm few fo peefawinahl. Zaur isgudrotu grabmatu druffaschanaš flunſti tiffa dohmas un isgudroſchanaš un eewehroſchanaš wiſpahrigi iſplattitaš. Deelohs Amerikas paſauls dohmas uſeeſchana atwehra Giropeefcheem jaunu paſauli ar jaunahm leetahm. Italijs, Franzijâ, Wahzija un Anglija zehlahs augſtſchlahs, fur wiſſas ſinnatnibas zaur augſti mahziteem wihereem tiffa raſcheni kohytaa un iſplattitaš. — Un nu wairs muhſu ſinnatnibas ne-ees bohja. Iſkatriš gads mums pahneſs jaunās gudroſchanaš, atraſchanaš un aſtiſchanaš uſ dabbaš iſſinnaschanaš lauku, un ilweens no tahm to labbako eewehro un peenemm. — Kad nu tē uſ muhſu wezzeem Latweeſcheem ſlattamees atpakkal un jautajam: kâ gan pee teem ar dabbaš iſpraſchanaš ſawâ laikâ gabjis? Nu, wezze Latweeſchi paſchâ ſawâ eefahkumâ tâpat zaur teem weenkohrtigakeem pirm'amateem ſewi uſturreja, kâ zaur meddiſchanaš, ſweijoſchanaš un lohpu un ſommes kohpſchanaš, bet tee arriſan rahdija it jautru prahtu uſ dabbaš gudroſchanaš, to peerahda ſimts tubſtoſch leetinas iſ winnu dšflwes, lihds pai tai mala-kai, kad Aprila mehneſim atnahloht tee ſawâ mehletes ſinnaja ſprauſt ſullainaja behris kohlâ un ſaldumu kraht ſpohſchi baltōš traunōš. Paſlauſees tai moſakâ tautas dſeeſminâ un winna tew atgahdinahs zil dšflki tami wez-tehwi bij eeluhkojuſchi dabbaš mahminas apſlehtōš dšflumōš. Tapeh; tad tu muhſu mihtais, jautais Aprila meh-neſi, kurrâ muhſu ſeunee tehwi preezojuſchees un ſewim gahrdumšs krahtjuſchi un boudijuſchi, tapeh; ſtaigasiſm ir mehš ſchinni jaukâ pawaffara Aprili un eewehroſim ir mehš tohš daſchadus dabbaš jaukumus un brihnumus, teem dšflkaki paſkaldohmadami.

Zil daudš mehš jaukâ pawaffarâ warrom mahzitees! Peh; tumſchâš un auſſas ſeemas nahl pawaffars; tâpat arri Deewš muhš wadda un mahza zaur gruhteem zeſkeem un tumſchahm eelujahm uſ gairnu; wiſſch muhš nekad ne-atſtahj beſ palihga, bet ſuhtha atkal jauku pawaffaru.

Pawaffara laikâ muhš katriš ſeedu pumpurihšs daudš wairahl aiſtarr un pazilla, ne kâ wiſſa atplaukuſe lappa jeb pulke. Wiſſs, kâš tiffai wehl atihſtahš un kam wehl daudš kâš warr preeſchâ raſtees, muhš darra daudš uſmannigatus un ſahrigatus, winnu uſplauſchanaš zeſkus eewehroht. To redſam pee katra ſtahſta, pee katraš dſeeſmas un pee katra darba, kâš mums fo wedd preeſchâ, kâš nule atihſtahš un uſ ſawu preeſchibu norangahš. Un tâpat irr taggad arriſan ar Latweeſchu tantu. Teeſcham, tai jau nu arri pawaffars ſahzees un uſ Latwijas lauku buhſim warbuht jau arri daſchu labbu paplaukuſchu ſeedu pumpuriti nomannijuſchi, kâš teel jautri un raſcheni eewehrohts un uſ preeſchu kohyts un dšhdinohšs. Tapeh; gohds un augſta laime ſchreem puhlineem!

Dšflwollis man irr ne tablu no jauka pulku dahſa un tapeh; traunohs tai paſchâ it beſi paſtaigatees. Bij jouks rihtinſch, kad ſawu zeſku uſnehmu un tulih; pee paſcheem dahſa wahrteem man nahza ſkaiſta, paſiſtama jaunelle ar pulku puſchlimu pretti. Kad kahdu lairinu bijahm ſarunnajuſchees, tad atkal atwaddijamees, tomehr

ta pulku buntite man zehla wehl daſchâš dohmas galwâ, lamehr atgahdajohš uſ to, ka lai gan ſchi pulku buntite lihds ar paſchâš jaunkundſes dšflwes preezibu un lihgsnibu tiffai ihſu lairinu paſtahw, tad tomehr patte ta ſirſnina, kâš til ſipri ar beſwainigahm pulkitechm proht draudſtees, irr augſtas zeeniſchanaš un mihleſtibas wehrtš un tiffai ar muhſu dſeeſmineeku ſchê warru iſſaukt:

„At jaunkundſe, es ſelta trohni

„Pret Dewi teeſcham newemtu!

„Ar augſtu waldineeku trohni

„Es muhſcham Dewi nemihru!

„Pahr wiſſas paſaul's dahrgumu

„Es Dewi turru dahrgaku!“

Gahju tablakl dahrſâ eesfchâ. Mannu prahtu aif-nehma tee daſchadi ſtahdi un augi, kâš nule ſawâš galwi-nas bij ſahluſchi pazelt uſ augſchu pret ſillo debbeſi. Un zil jauks un mihtihgs mannim taggad wiſſs ſchis pulku-lauks ſtahdijahs preeſchâ un zil loh; manni eepreezinaja tahš daſchadas jau uſ ſeedeem pamettuſchahš rohſes. Roh-ſes irr jau ſennōš laikōš no tautahm augſti zeenitas, win-nas jauſi rohtaja jau wezru Greeku un Rohmneeku maltites-galdus. Wiſſſkaiſtaki winnas wehl taggad iſdohdahš Perſi-jaš ſemmē, fur tahš tiffai par „pullehm“ teel noſauktas. Smalki un jubſnigi laudis peedohma katrai rohſchu iſ-ſlattai ſawu ihpaſchu noſihmeſchanaš: ſarkanaš rohſei janohſhime ſirſniga mihleſtiba un draudſiba; baltâ rohſe lihdsſinajahs ſirdsſklaidribai un beſwainibai. Abbas ſchihš rohſes puſchko tapeh; beſi ween muhſu mihtu aiſgahju-ſchu draugu ſappeneš, baltahš rohſites uſleekam it ihpa-ſchi uſ agri miruſchâš jaunelles ſahrku. — Det neweena rohſe nau beſ dabſcheem! To redſam dahrſâ, tâ mannam ſawâ dšflwē; nekahds preeks nau beſ ſawahm behdahm. Wehl ne-efſam to panahluſchi, ka ſaldâ duſſâ tohš jauku-mus ween warrom baudiht; wehl ne-efſam tai jaukâ dahrſa weetâ, fur nemanniſim wairs nekahdas ſahpes un raiſes. Det ja gribbam turp noſluht, tad japaneſs ta ſauls ſpee-ſchana un tahš deenas naſta. Preezaſimees par katra jau-ku pawehna brihtinu, ſmelſimees atſpirdſinaſchanaš no to pulkſiſchu jaukas ſmarſchâš, kâš muhſu dšflwibas zeſ-mallas puſchko. Det ſinnasiſm, ka wehl irr ja-eet un ja-dſennahš uſ preeſchu, wehl kattram ja-iſdarra taš darbs, kurrâ kâš irr liſtâ.

Sauls ſtahweja jau augſti pee debbes nu atgahdinaja arri manni ka jaſchſirrahš no dahrſa jaukuma un ja-eet laukâ pee ſawa darba. Ja Deewš uſturrehš pee weſſeli-bas, tad uſ preeſchu atkal paſtahſiſchu par kahdeem ſoh-keem, fo waffaras ſaulitē buhſchu ſtaigajis. Eihds tam ar Deewu!

C. H. B.

Smarrihgs brihdis.

13. Juli 1870 bijahm Napoleona S. Kludh pilli. Patlabban bij atnahluſt ta telegrafa ſinna, ka Hohen-zolleru ſirſs Antons preeſch ſawa dehta Leopolda patei-zahš un nepeenemm Spanijas ſehnina gohdu. Reifars Napoleons turreja to rakſta roh-kâ. Uplahrt ſtahweja mi-niſteri, neweens negribbeja wahrdū teiſt; Gramonta her-

zogs taisijahs ko teikt, bet keisars tam likka kluffu zeeft. PEE lohga sehdeja keisarene Guschentija dskilla runna ar Italiyas weemeeku un ik pa brihdi pametta azzis us Napoleonu. Bet schis sehdeja dohmäs eegrimmis us sawa krehsla, azzis tai raksta eeduhris, bet kas sinn gar ko dohmadams. Zihnijahs eelfch few waj nemt prahta karru waj meeru. 20 minutes ta aigahja, te us reis keisars ka atdsihwojahs, mett galwu atpakkat un fauz or sawu flannu degguna balsu tohs wahrdu: „Je vais encore une fois donner au monde un grand exemple de ma moderation . . (Wehl reis es gribbu pasausei doht leelu preekschihmi no sawas lehnibas.) De ton avachissement! (No tawas mihsstibas) eefauzahs puadusmigi Guschentija, no krehsla uslehdama un irahwa keisaram to rakstu no rohlam un sawihstija to smalkäs luppatinäs... Napoleons nehmas 20 minutes, kamehr fasmehla meera dohmas. Guschentijai peetikka ar weenu azzumirkli, karru usdohmaht. — Bet ko wissu schis karsch atnessa, to lassitaji sinn. (N. Fr. P.)

M e s c h ä.

Man salkä meschä staigajoht,
Sirds warren tappa zelta;
To Deewa dwaeschu nomannoht
Pahr man augch saules feltä.

Man, kohki fwehtku drehbäs mirds,
Un pasemmigi flannahs.
Al zilweks — lai ir tawa sirds
Luhgt Radditaju mannahs.

Tahs lappas wehjä schmahz un krahz,
Kä stipra basuns flanna,
Al zilweks! tahs tew fauz im mahz
Luhgt Deewu — fwehtä mannä.

Al sirnia mihta wehrä leez,
Kad salkä meschä staiga;
Tahs grehla darbus no few treez;
Tu stahw' preeksch Deewa waiga.

A. Breedis.

Wahrdu mihsklas usminneschana Nr. 16.

Mihkla.

Breeksch latw. mehmkurlu skohlu Gallaspillē
irr eemakfati:

No Jelgawas latw. lauku draudjes (3. dahw.) 3 rubl.
Jelgawä, 24. April 1872.

Mahzitajs R. Schulz,
mehmkurlu skohlas direktors no Kursemmes
puffes.

A t b i l d a s.

Chr. N. — V. Nebustu tahs behres jau reis (9. Nr.) aprakstilas, tad labprabt Zubku mihsklas wahrdu usmentum. Zums jubymalneekem irr dachit wahrdt, ko mehš it nemat newarram usminneht; luhdsu peelezeet blakku, ko tee nosihme; Zuhš zittur auguschi, sinnafeet, kahdi mums fwehchi.

C. S. B.—N. Zuhš, ka leelabs, gaidat, waj arri es no sawas puffes ar wabri wahrdeem neastremfchu to majo gramatelt, kas wissus muhsu laiteaditus bij eedohmajufees apforeest. Bet watefibu falkoht neturu to nemat par wajabstigu. Muhsu darbs jau stalw wissu preekschä, nei tam wajaga tulka nei aistahwa; kam tihl fpreest, lai fpreesch, neekim to leegt. Dit to nesaprohtam, kalabbad ta gramatika pasaulē laissa. Tas tabs nebij jaunš un tas jaunš nebij wiss labs. Tas nepashtamats draugs, kas to karastidams nowablejees neleekabs wis meegltis efbat, rakstis usahda dachus swarrigus wahrduš un gaischu eewehrofbannu. Wifs tas gabals, kas runia par teim nestaitameem „rakstneeketeem“ kas til ko fahf spahwu wilt, jau turwabs par tautas rakstneekem un dsefmineekem un neta nesim no tabs kaunibas, kahdu wafchi dskit mahzitee manna, fah tee lai ko neta druskatu wissu kauschu preekschä — tur irr dskita watefiba eelfschä. Bei tahds darbs, tahds prahia bij schabwees, wissus awischu darbus wee muhsu tautas apfpreest — tur nepeereek wis to fauja fanemt un eewihstih 26½ lappinas. Tur tad til warr pabraukaleht, un wabajdeleht schurp un turp, adurtees pret tahda fwefscha wahrda aiti, waj sobba galla zaurumelt, waj greisaku wahrdu, iskratit fawu kulliti (ka tas ar Zums netizis) palahereetes ar gohda wihreem, ko nepesh argahit un leht aikal tablahf. Zerru, ka muhsu lassitaji, kas ihnedelas muhsu rohtas tausta, wafis wirru siltumu bes tahdeem lhdš ischamditajeem; kas zittu aiskar, bet wafleht fawu wafchu wahrdu tapat arri falku: kas wats sawu rohtu wee tautas dshiwibas wulstentischa tur, kas wats wairabl ka tabdt nepashtami tautas draugi eewehro, ka tee maglizi tai atihstischanabs wawebdena raifas un guffahs mekses, kas atbild ar drohschu sirdi: „Waj tu man draugs usfwaidi, waj plezzus rausi, man tas weenalga, sinu wats it labi, kas man jadarra.“ Nelezeetes tad arri Zuhš muhsminates, zittu wahrdt muhs neastahdehs pret Zums; sinneet ja Zuhš fahfa fkehla, ka pilna fauja tahda wafcha wadohma derrees arri muhsu jaunajam draugam. Gaziim wirnam, ka Wisfch dandš gudrakt hubtu darzijs, weenam waj obtram laikarakham fawu spahwu, kas nau ihsti neweilla, walihgä fuhhdams, ne ka til zittu darbus islehschnadams un juinta gallä kahpdams, tur wajaga sawadas galwas.

Latw. aw. apgabdatajs.

**Labbibas un preekschu turgus Jelgawä, 1. Mai,
Mihgä, 29. April un Deepaja, 12. Febr.**

1872. gaddä.

	Rakfaja par:	Jelgawä.	Mihgä.	Deepaja.
1/3	Ischetw. (1 puhru) rubsu	2 r. 25 f.	2 r. 35 f.	2 r. 30 f.
1/3	" (1 ") fweeschu	4 " 50 "	4 " — "	4 " 80 "
1/3	" (1 ") meeschu	2 " — "	2 " 25 "	2 " — "
1/3	" (1 ") awsu	1 " 25 "	1 " 60 "	1 " 15 "
1/3	" (1 ") sirnu	2 " — "	3 " 50 "	3 " — "
1/3	" (1 ") rupju rubsu millu	2 " — "	2 " 35 "	2 " 25 "
1/3	" (1 ") bihdeletu	3 " — "	4 " — "	3 " 25 "
1/3	" (1 ") fweeschu millu	4 " 50 "	5 " — "	5 " — "
1/3	" (1 ") meeschu wutratimu	2 " 75 "	3 " 75 "	3 " 50 "
1/3	" (1 ") tartoffel	— " 60 "	1 " — "	1 " — "
10 pudu	(1 birfawu) feena	4 r. — f.	5 r. — f.	4 r. — f.
1/2	" (20 mahz.) fweesta	4 " 50 "	5 " — "	5 " — "
1/2	" (20 ") dselles	— " 90 "	1 " 15 "	— " 90 "
1/2	" (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") schstihu awsinu	— " — "	— " — "	— " — "
1/2	" (20 ") krowna linnu	2 " 50 "	2 " 50 "	2 " — "
1/2	" (20 ") bralka	2 " — "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	muzzu linnu fepstu	10 " — "	9 " 50 "	8 " — "
1	" flku	9 " 50 "	9 " 50 "	15 " — "
10 pudu	farfanas fahls	6 " 75 "	6 " 25 "	— " — "
10	" baltas rupjas fahls	6 " 40 "	6 " — "	6 " — "
10	" " smalkas fahls	6 " 25 "	6 " — "	6 " — "

Latw. Awischu apgabdatajs: J. B. Sakranowicz.

Sluddinaſchanaſ.

No Jelgawas laiw. draudſes preekſch **Œchidu miſſiones** tappa ceemakſati . . . 13 rubl.
G. Seefemann,
 Jelgawas wahzu mahzitajs.

No Pļejumuiſchās pagasta waldifchanaſ wiſti tee teel uſaiznati, kurri to lubwi pee ta wabrat-fama Pļejumuiſchās ſkolas namma un ta tur weederiga ſtaſka gribben uſaemt, **10. Mai ſch. g.** wulſten 10. no rihta Pļejumuiſchās Wabweteru mahjās eeraſees un famas maſahf-fobliſchanaſ uſdoh. Tas anſchlags par amatu un leezeneeem ir ur 220 rubl. 40 kap. nolſkte. Klahatās ſinaas war ſchjās pagasta waldifchanaſ kanellejā dabuht laſſiht. 2

Pļejumuiſchās pag. waldifchanaſ, 19. April 1872. (Nr. 127.) Pagast. wezz.: F. Ebiemann. (S. W.) Œrihw. w.: Kleinberg.

Palihga ſkobotajs tureſch ſiipris freemu un latweeſchu walſoda un rakſibā, lai weeteizahs pee Krohna-Wizawas pagasta waldifchanaſ ar ſawem leezibas rakſeem. La lobne ir noſpreeta 150 rubli ſudr. wor gaddu. 3

Kr. Wizawas pag. waldifch., 20. April 1872. (Nr. 250.) Pag. wezz.: F. Auſmann. (S. W.) Œrihw.: Kaſ.

4. Mai ſch. g. lobs-pee Pentulles krohna wagaſta waldifchanaſ. Dohbeles aprinkſt, no magafines 300 mehri rudſu ceſſch maſahm dalkahm uſ wairahfobliſchanaſ wabdohti, ſas zaur ſcho tohy ſinnams daribis. 1

Pentulles ſr. wagaſta waldifchanaſ, 8. April 1872. (Nr. 66.) Pagast. wezz.: F. Linning. (S. W.) Œrihw.: Joh. Krafft.

Tas pee Wabrenbrod wagaſta weederihgs **Robert Wabrum** ir deht palaidigas dihwes un mantaswahjibas no Audſumuiſchās (Neu-Friedrichs-hof) Wabruwy mahju waldibas atzels un wiraa mantiba wairahfobliſchanaſ wabdohta. Bei ta Robert Wabruma mania til tablu neſneeds tohs krohna un magafines waraddus deldeht, tadeht teel no Krohna Pļejumuiſchās wagaſta teefas wiſſeem Robert Wabruma waradduwejeem tad, ſas augſchā wettizis, ſinnams daribis. 1

Pļejumuiſchās wagaſta teefā, 27. Merz 1872. (Nr. 89.) Preekſchfeld.: Gb. Waldowſky. (S. W.) Œrihw. w.: Kleinberg.

Labbi dihwofſchu auſu un lehzu fehlu
 wabdoht Kr. Wizawas Pubze ſainneeks.

Jelgawas draudſes-banka,

no Jelgawas pilſehta draudſes apgalwota.

aizdohd naidu pret Akſcham no obligacionehr	à 9	proz. war gaddu.
" " " ſelta um ſudrablectahm	à 9	" " " "
" " " wehrpapihreem	à 7	" " " "
" " " wirt jeb wabdoht weſeles	à 7-8½	" " " "
un weenemm naidu uſ intrefſeem. Intrefſes teel no tabs deenas, kad ſapitahs ceemakſahs, ar- rehſinatas, un prohlt: uſ newtinu gaddu laſſa	à 4	proz. war gaddu.
uſ pilnu gaddu un ilgahf	à 5	" " " "

Jelgawā, April mehn. 1872. 3

Direkzija.

Sawem draugeem un paſiſtameem te ſinnam daru, ſa ari ſchinn gaddā eſmu dabujis tabs **ihzenahs Eiſereilu Steiermarkas wa-
 tent iſkaytes** no kaufeta tehrada, ar ſelta rakſeem, ſas war ſahm ihli derrickahm ir atraſtas un no daudſ ſainneekem, rentineekem un amaineekem par tahdabm apweezinatas. Tadeht ſchahs uſteizu wiſſeem, ſas wehl ſchahdas iſkaytes nau wirtuſchi, lai ari prohwe un tee waſchi tad arradibis, ſa wabr ſchahm nau zittas labbasas un lehtahs iſkaytes. Arridjan uſſlaweju **diamont iſkaytes aſminus**, ſas tikah labbi ſa engliſchu wihles. 3

Johannes Miſſchke, Ribgā,

tehrada prezzu un ſchajnamu rihtu bobde, Kungu celā, ta obtra bohde no Sinder celās ſuhra.

Tumſchi dſeltona jauna **patun kuma**, ſtaika no auguma ar moſu baltu bleſſi weerē, ir 7. Februar ſch. g. waltibduſe. Kaſ to kuma nodohd Waſſkā pee buchhalter Beckmanna kunga, jeb ſkaidri weerabda, tur tapatte atrodama, dabu labbu wateizibas maſku. 1

J. Beckmann.

Mans dihwolkts atrodohs no **1. Mai ſch. g.** manā wafcha nammā uſpes-eelā Nr. 13. 1

Dakters Griner.

Zaur ſcho tohy ſinnams daribis, ſa es **Jelgawā** war **adwofatu** eſmu apmetees, taggad ſawā wafcha nammā Swehtes celā Nr. 16 diſ-
 weju un preekſch wiſſeem tairnibu un rekts mel-
 danteem no wulſten 8-11 no rihta un no wulſ-
 ſten 3-4 weh; puſdeenas buhſchu mahjās atroh-
 damē. Jelgawā, April mehneſt 1872. 2

Oberhofgerichts adwofats
Vorkampff-Lane, jaunakais.

Weena labba **dubbultſchobru ſinte** no Brauna kunga fabrika ceſſch Ribgas ir wabdoh-
 dama; klahatās ſinaas tobmanaa G. A. Georaj
 bohft, leelajā celā, pretti Latweeſchu baſnizai.
 Jelgawā. 3

Mihdſeneeks.
 Wezzati, ſas ſawas behrnus Jelgawas
 ſkolas ſubta un tohs gribb loſſe waj
 fohwretl nodohf, tohy uſaiznati libds 1.
 August ſch. g. ſinnam daribit pee ſchriwetaja
A. Dumppf
 Jelgawā, leelā celā Nr. 57, ſawō nammā.
 Pee ta wafcha tohy war lehtato zennu
 ſtrahdahis; war preſſeſchanaſ 3 ſaw., war
 degadeereſchanaſ 2 ſaw., war uſfabreſchanaſ
 un wreſſeſchanaſ 5 ſaw., war weſchanaſ,
 wreſſeſchanaſ un degadeereſchanaſ 10 ſaw.,
 war weſchanaſ, uſfabreſchanaſ un wreſſeſcha-
 nu 12 ſaw., war weſchanaſ, ſchriweſchanaſ,
 uſfabreſchanaſ, preſſeſchanaſ un degadeere-
 ſchanaſ 18 ſaw. war obiekti drabnas. 1

Sluddinaſchana.

Schaules aprinkſt Popelana draudſe tohy wabr-
 deta Egleſa wulſchana, tahkamā no Leewajas
 dſelſehta 5 werſtes, no Ruſſemmes rohbſchās
 20 werſtes, ar labbam jaunahm eſlahm, ar 20
 deſſetinahm labbas arramas ſemmes, jauna meſcha
 40 deſſetines, pſawu 30 deſſetines un gantſu 20
 deſſetines un wehl diwas dihwojamas jaunas eh-
 ſas wafchā Popelana meſſitā pee eitenbahna.
 Kaſ gribb ſcho wirtſchafft wirt, ſas lai weem-
 dabō weh ſkaidrahm ſinnam Schagareſſe war
 katohu mahzitaja Woiſchwilla kunga. 2

Wiſſeem manneem andeſesdraugeem til ſirfnigi
 wateizohs, ſas man libds ſchim Jelgawā daudſ
 gaddus, Pubzes nammā pee Dohbeles wabrteem,
 to uſtizibu ſchliakojuſchi un taggad atkal wiſſeem
 manneem wezzem andeſesdraugeem ſinnam daru,
 ſa es Ribgā, Jelgawas ſerſtattē, Kraſtina nammā
 Nr. 12, bohdi eſmu eeritejis un wiſſalabbah
 prezzi apgabajas, ſa: ſilkes, ſahli, tabaku u. t.
 j. pr.; daſchdaſchodas prezzes un war to lehtato
 ſirgu wabdohd; zaur ſcho miht wiſſus ſuhdu
 manit apmetteht. Ribgā, 19. April 1872. 2

J. Weinberg.

Nauda

34 rubl. f. ar wiſſu naudasmaſku un diwi weſſe-
 teem no 25 un 40 rublu f. ir uſ ta zelta no
 Jelgawas war Emburgu uſ Waſku, ſary Krau-
 iſchu un Wilku krohgu, 30. Merz ſch. g. uſkri-
 ſchi. Kaſ to wafchu atdohd, Œcholem Wulſſohn,
 jeb buchhalter Beckmann kungam Waſkā, dabu
 wateizibas maſku weh ſikuma. 1

Scholem Wulſſohn.

Blumberg un Saalfeld dſelſleefchanaſ un maſchinnu fabrika,

Jelgawā,

war ſatrā laika wiſſadas fortes weenjubgu un diwjubgu arklus war lehtu maſku dabuht. Kaſ preekſch
 wabdohſchanaſ aemmu jeb wairahf uſ reizu, dabu wehl daudſ lehtahf. Aeri wiſſadas ſemlohybas
 maſchines teel driht un lehti ſalaſtias. — Wezza lejama-dſels teel wirtu un labbi dahagi war to
 maſkahaſ. 2